

Kulturarvslyftet blottlägger Alliansens kultur-talibanism

Alliansens senaste förslag om en satsning på arbetstillfällen för personer utan relevant yrkeserfarenhet inom kulturområdet vittnar om en bakåtsträvande syn på kultur som på sikt hotar välfärden.

Ett RIT-avdrag för konst och kultur till dess redan aktiva utövare skulle både minska arbetslösheten och stärka det kulturella kapitalet i Sverige.

Varför stimuleras sysselsättningen för människor med relevant yrkeserfarenhet inom bygg- och servicesektorn genom ROT- och RUT-reformerna samtidigt som okvalificerad arbetskraft ska stimuleras inom kultursektorn enligt Alliansens senaste förslag?

Svaret är naturligtvis att Alliansen anser att 600 000 ROT-renoverade badrum etc. enbart mellan åren 2008-2010 är viktigare för Sverige än ett levande konst och kulturliv.

I en tid när Volvo blivit kinesiskt och SAAB nästan gjort konkurs och en växande andel av tillväxten härstammar från den kreativa industrin vägrar Alliansen envist att se framåt.

Det är inte nyrenoverade badrum och renstädade bostäder som ger välfärd och nya exportintäkter. Det gör den allt mer betydelsefulla kreativa industrin som med rådande kulturpolitik inte ges tillräckliga förutsättningar att utvecklas på ett konkurrenskraftigt sätt, utan satsningar på det kulturella kapitalet i Sverige.

Hur tror Alliansen att **kompositörer, formgivare, spelutvecklare, filmskapare, marknadsförare, strateger, innovatörer, författare, forskare och alla andra kreatörer** ska kunna fortsätta att arbeta i en miljö som präglas av kulturell utarmning. Det kulturella sammanhanget är helt avgörande för kreatörernas val av hemvist och Sverige har hård konkurrens från många andra regioner i världen som förstår kulturens enorma betydelse för tillväxt och välfärd och satsar därefter.

Till ett levande kulturliv hör även konsten.

Konstnärerna har en omvitnat svag ställning på arbetsmarknaden. De flesta kan inte leva på sitt arbete utan är beroende av transfereringssystemen. Situationen förvärras allvarligt av att konstnärerna dessutom diskrimineras av skattesystemet som inte tillåter företagen att göra avskrivning på konstnärliga alster och på hög moms.

Det har hittills inte gjorts några större utvärderingar av RUT- och ROT-reformerna. Men en rapport som presenterades i april 2011 av ekonomiska avdelningen på Finansdepartementet pekar tillsammans med tidigare rapporter mot att reformerna långsiktigt tenderar att finansiera sig själva genom varaktigt högre sysselsättning.

Huvuddragen i rapporterna är att reformerna möjliggör för hushållen att anlita arbetskraft som har en **svag ställning på arbetsmarknaden**. Minskad arbetslöshet leder då till ökade skatteintäkter och lägre transfereringsutgifter (a-kassa, socialbidrag, studiebidrag etc.), vilket ökar reformernas självfinansieringsgrad. Dessutom flyttar en del sysselsättning från den svarta marknaden in på den vita med nya skatteintäkter som resultat.

Varför tillämpar inte Alliansen motsvarande resonemang på konstnärskollektivet och andra yrkesgrupper inom kulturlivet?

Det är dags för Alliansen att ta sitt ansvar för en seriös sysselsättningspolitik som tar kulturen på allvar som ekonomisk drivkraft för ökad konkurrenskraft, tillväxt och välfärd.

Stockholm 14 september 2011
Björn Wetterling
Ordförande Svenska Galleriförbundet